

AGENTURA OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY ČR
STŘEDISKO ČESKÉ BUDĚJOVICE

Plán péče

pro přírodní památku

Černýšovické jalovce

na období od 1.1. 2002 do 31.12. 2011

říjen 2000

PLÁN PÉČE

pro: přírodní památku Černýšovické jalovce

na období: 1.1. 2002 – 31.12. 2011

1. Základní identifikační a popisné údaje o ZCHÚ

1.1 Kód ZCHÚ: 1071

1.2 Platný právní předpis nebo rozhodnutí o vyhlášení ZCHÚ:

vydal: ONV Tábor
číslo a datum: 21.1. 1988

1.3 ZCHÚ se nalézá v okrese: Tábor

1.4 Katastrální území: Černýšovice

1.5 Obec: Černýšovice

1.6 CHKO: -

1.7 Parcelní vymezení ZCHÚ podle aktuálního stavu katastru nemovitostí a pozemkového katastru:

Viz příloha k bodu 1.7 (příloha č. 2).

1.8 Nedostatky parcelního vymezení:

Území bylo vyhlášeno na neexistujících parcelách podle geometrického plánu, zhotoveného v roce 1987. Nově vzniklé parcely, citované zřizovacím právním předpisem, nebyly nikdy zapsány do evidence katastru nemovitostí.

1.9 Základní údaje o lese:

Přírodní lesní oblast: Středočeská pahorkatina (č. 10)

Lesní hospodářský celek: Tábor

Platnost LHP: 1.1. 1992 – 31.12. 2001

Porostní vymezení: 479C

Odborný lesní hospodář: Lesy Tábor a.s., Strkov 1

Organizace lesního hospodářství: -

Nižší organizační jednotka: -

1.10 Výměra ZCHÚ a vyhlášeného ochranného pásma:

Celková výměra ZCHÚ: 1,2639 ha

z toho výměra lesních pozemků podle parcelního vymezení: 1,1334 ha

výměra lesní půdy podle LHP: 1,21 ha
porostní půda: 0,46 ha
bezlesí: 0,75 ha

les hospodářský: -
les ochranný: -
les zvláštního určení: 0,46 ha

z toho výměra všech nelesních pozemků podle parcelního vymezení: 0,1305 ha
výměra zemědělských pozemků podle parcelního vymezení: 0,0530 ha
výměra vodních ploch a toků podle parcelního vymezení: 0,0065 ha
výměra ostatních ploch (svah, skála) podle parcelního vymezení: 0,0710 ha
výměra zastavěných pozemků včetně komunikací podle parcelního vymezení: 0,0000 ha

Celková výměra vyhlášeného ochranného pásma podle parcelního vymezení: 0,0000 ha

2 Odborné a věcné odůvodnění cílů a způsobu péče

2.1 Současné předměty ochrany v pořadí podle významu:

Zachování genofondu ohroženého taxonu *Juniperus communis* (jalovec obecný).

2.2 Stručná charakteristika ZCHÚ jako celku a jeho přírodních podmínek:

Přírodní památka Černýšovické jalovce leží ca 1 km JJV směrem od obce Černýšovice na Bechyňsku, v severním výběžku lesního komplexu mezi obcemi Hutě, Bežerovice a Bechyňská Smoleč. Jde o bývalou pastvinu na mírně ukloněné plošině (směrem k JV), s řadou nerovností po terénních úpravách. Nadmořská výška se pohybuje v rozpětí 425 – 434 m.n.m..

Geologickým podkladem lokality je biotitický migmatit flebit-stromatitového typu. Půdní kryt je tvořen písčitohlinitou hnědou půdou, slabě oglejenou, oglejenou a drnoglejovou. Jižní část území je trvale zamokřena spodní vodou. Z hlediska klimatického členění náleží přírodní památka do mírně teplé oblasti, okrsku MT 9.

Z rekonstrukčně geobotanického hlediska leží chráněné území ve vegetační jednotce acidofilní doubravy (sv. *Quercion robori – petraeae*). Jádrem lokality tvoří bývalá pastvina porůstající roztroušenými skupinami i solitéry jalovců. V podrostu zcela dominuje ruderalní travinobylinná vegetace s převahou třtiny křovištní. Místy se zmlazují také keře, zejména trnka a bez černý. Poměrně časté jsou nálety stromů – dubu letního, osiky, vrby křehké aj. Jalovec se objevuje také v podrostu monokulturních borových porostů sousedících s bezlesím. Podle lesnické typologické klasifikace používané ÚHÚL náleží území k lesnímu typu 3I1 – uléhavá kyselá dubová bučina s bikou chlupatou na plošinách a úpatích svahů.

Ve vlhkém detritu se hojně vyskytují některé stenotopní druhy brouků, například střevlíček *Pterostichus rufitarsis*, lesák *Psammoecus bipunctatus* a člunovec *Scaphidium quadrimaculatum*. Z dvoukřídlého hmyzu je v bylinném patře hojná lužanka *Diastrata costata*, na jalovci vytváří háčky bejломorka *Oligotrophus juniperinus*.

2.3 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti:

V minulosti bylo území extenzivně zemědělsky využíváno formou pastvy, což mělo za následek redukci dřevin trpících okusem a naopak šíření proti okusu chráněného, pichlavého jalovce. K zachování populace tohoto druhu na lokalitě přispělo jistě také udržování průseků v lesních porostech z důvodů vedení elektrovodů (dnešní bezlesí 186, 187). V minulosti byly zřejmě činy pokusy o částečné odvodnění plochy o čemž svědčí příkop v jižní partii území.

2.4 Současné škodlivé vlivy a nevhodné jevy; současná ohrožení, předpokládaná ohrožení v budoucnosti:

Na ploše přírodní památky se významně šíří ruderalní travinobylinná vegetace, lokálně též náletové dřeviny. Značně se rozrůstá zejména trnka, bezy, roztroušeně se zmlazuje také dub letní a osika. V případě dlouhodobější absence pravidelných managementových zásahů mohou nárosty dřevin v budoucnu významně konkurovat populaci jalovce. Území je ohroženo splachy ze sousedních intenzivně zemědělsky využívaných polí. Z estetického hlediska působí negativním dojmem také oba elektrovedy protínající chráněné území.

2.5 Rozbor současného stavu ZCHÚ podle dílčích ploch

S výjimkou ca 5 arů (parcela č. 860/3), leží území na pozemcích určených k plnění funkce lesa, které jsou dle dosud platného prostorového rozdělení lesa součástí bezlesí č. 186 a 187 (průseky pro elektrovedy) a porostních skupin 479C53 a 54. Lesní porosty nejsou předmětem ochrany, proto byly dílčí plochy vymezeny v katastrální mapě m 1 : 2880 (příloha č. 4). Součástí mapových příloh je však také lesnická obrysová mapa (1 : 5000) se zákresem průběhu hranic přírodní památky (příloha č. 6).

Vymezené dílčí plochy:

Dílčí plocha číslo:	Stručný popis, zaujaté parcely (dle KN – vše KÚ Černýšovice):	Výměra: (0,00ha)
1	Skupinovitě smíšená tyčovina BO a SM, plně zapojená, v průměru dosahující stáří 43 let. Součást porostní skupiny 479C54. Parcely č. 1705/1 č., 860/1 č., 860/3.	0,14
2	Věkově diferencované porosty borovice s jalovcem v podrostu.	0,27
2a	<i>Převážně nekvalitní borová kmenovina s volnějším korunovým zápojem podél podmáčené terénní deprese (bývalý příkop). Některé stromy dosahují stáří 100 i více let. Z větší části součást porostní skupiny 479C54, zasahuje však také na bezlesí č. 186. V podrostu je hojný jalovec, dále např. trnka a bez černý. V bylinném patře dominuje zejména kopřiva dvoudomá, skřípina lesní aj.</i> Parcely č. 894/2č., 1705/1č., 966/1 č., 860/1., 860/3 č.	0,21
2b	<i>Ca 5 – 10 m široký, mezernatý pás stromové vegetace na bezlesí č. 186 tvořený borovici lesní. V podrostu skupiny jalovce.</i> Parcela č. 966/1 č.	0,06
3	Bývalá pastvina se skupinami i solitéry jalovce. Následkem terénních úprav je povrch značně nerovný, v jižní části trvale podmáčený. Vzhledem k ukončení pastvy a poměrně nízké frekvenci managementových zásahů převažuje na ploše ruderalní travinobylinná vegetace (třtina křovištní, pýr plazivý, ovsík vyvýšený, bojinek luční, skřípina lesní, psineček výběžkatý, třezalka tečkovaná, kopřiva dvoudomá, andělka lesní, pcháč oset, čerktus luční, krkavec toten aj.) se skupinami křovin (zejména trnkou, bezem černým) a roztroušenými náletovými dřevinami (dub letní, osika, vrba křehká aj.). Parcely č. 1705/1 č., 860/3č., 860/1 č., 966/1 č.	0,74

4	Tyčovina BO, průměrného stáří 34 let, na většině plochy podrůstající bezem černým. V západní části jednotky přežívá dosud několik jalovců. V porostních okrajích a jednotlivě v porostu přimíšeno několik dubů letních, převážně v podúrovni. Parcela č. 966/1.	0,11

2.6 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních zásahů do ZCHÚ a závěry pro další postup:

V minulosti nebyl pro chráněné území vypracován plán péče. Na ploše byly prováděny nepravdivé zásahy soustředěné na redukci dřevinných nárostů a kosení travinobylinné vegetace. Vzhledem k existenci elektrovodů je většina plochy dlouhodobě udržována jako bezlesí.

2.7 Dlouhodobý cíl péče o ZCHÚ:

Zajištění optimálních podmínek pro zachování a rozvoj populace jalovce obecného (*Juniperus communis*).

3 Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace plánovaných zásahů:

3.1.1 Zásahy a opatření v lesních porostech:

Lesní porosty zahrnuté do přírodní památky nejsou předmětem ochrany. Z toho důvodu nejsou v plánu péče v plánu péče vypracovány rámcové směrnice hospodaření ani podrobný popis opatření podle porostních skupin. Veškeré zásahy navržené k realizaci v příštím deceniu jsou uvedeny v tabulce, tvořící přílohu k bodu 3.1.2 (příloha č. 5).

3.1.2 Zásahy a opatření na pozemcích mimo lesní porosty a na rybnících:

Viz tabulka přílohy k bodu 3.1.2 (příloha č. 5).

3.1.3 Ostatní zásahy a opatření v ZCHÚ

Mimo zásahy uvedené v tabulce k bodu 3.1.2 (příloha č. 5), nejsou v chráněném území v příštím deceniu navrhována žádná další opatření.

3.1.4 Zaměření a vyznačení ZCHÚ v terénu

Chráněné území je v terénu zaměřeno geometrickým plánem z roku 1987, kterým byly odděleny parcely zasahující na plochu přírodní památky pouze částí výměry. Tento plán však do dnešních dní nebyl zapsán do evidence katastru nemovitostí. Lze z něho tudíž převzít pouze výměry jednotlivých částí existujících parcel. V případě, že geometrický plán nebude katastrálním úřadem převzat, je třeba počítat s novým zaměřením chráněného území. Stanovená hranice by však neměla být změněna, neboť dobře postihuje předmět ochrany.

Hranice přírodní památky je v terénu stabilizována čtyřmi úředními tabulemi s malým státním znakem (viz zákres v mapové příloze č. 6). Pruhové značení na stromech chybí a je

třeba jej v blízké budoucnosti doplnit. V partiích bez stromové vegetace je nutné obvod hranice stabilizovat hraničními kůly (V a Z část na styku s polem).

3.2 Návrh na přehlášení (nové vyhlášení) ZCHÚ:

Území je nutné bezodkladně znovu vyhlásit v souladu s parcelním vymezením uvedeném v přílohách č.2 a 3 tohoto plánu péče.

4 Realizace a kontrola

4.1 Péči o ZCHÚ po odborné stránce garantuje, zajišťuje finanční prostředky, uzavírá smlouvy na realizaci, dohlíží na provedení a hotové práce protokolárně přejímá:

AOPK ČR, středisko České Budějovice
RŽP OkÚ Tábor, oddělení ekologie krajiny

4.2 Práce odborně dokumentuje a jejich výsledky vyhodnocuje:

AOPK ČR, středisko České Budějovice

4.3 Předpokládané náklady hrazené orgánem ochrany přírody nebo AOPK ČR podle druhů prací (zásahů):

Viz tabulková příloha k bodu 4.3 (příloha č. 7)

4.4 Harmonogram prací a kalkulace předpokládaných ročních nákladů pro roky:

Viz tabulková příloha k bodu 4.4 (příloha č. 8).

5. Závěrečné údaje

5.1 Použité podklady a zdroje informací:

- Michal I., Petříček V., eds. (1998): Péče o chráněná území II., Praha: 1- 714
- Petříček V. (ed) et al (1999): Péče o chráněná území I., Praha: 1- 452
- Rezervační kniha PP Černýšovické jalovce
- Údaje katastru nemovitostí, včetně katastrálních map
- Výpis z LHP pro LHC Tábor (1992 – 2001), typologická a porostní mapa
- Výsledky vlastního aktuálního terénního průzkumu

5.2 Seznam používaných zkratk:

Zkratky dřevin (DB, KL, OS, JIV...) použité v tabulkách a v textu odpovídají příloze č.4 k vyhlášce Mze č. 84/1996 Sb. o lesním hospodářském plánování.

Některé další zkratky:

AOPK ČR = Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky

KN = katastr nemovitosti

KÚ = katastrální území

LHP = lesní hospodářský plán

PK = pozemkový katastr

PUPFL = pozemky určené k plnění funkce lesa

TTP = trvalý travní porost

ZCHÚ = zvláště chráněné území

5.3 Vztah k jiným plánům péče pro ZCHÚ (navázání, současná platnost jiných plánů péče, zrušení dosud platných plánů péče):

V minulosti nebyl pro chráněné území vypracován plán péče.

5.4 Plán péče zpracoval:

jméno: Ing. Petr Šiška

Datum: říjen 2000

podpis: _____

5.5 Odborné posouzení AOPK ČR:

Plán péče vyhovuje po odborné i věcné stránce. Doporučujeme, aby byl schválen a realizován:

V Č. Budějovicích

dne 4. 1. 2001

podpis

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Středisko České Budějovice
370 01 České Budějovice, Prácheňská 34

razítko

5.6 Schválení orgánem ochrany přírody:

Potvrzení o schválení plánu péče pro: PP Černýšovické jalovce

Na období od 1.1.2002 do 31.12. 2011 vydáno pod číslem jednacím:

V _____

dne _____

podpis _____

razítko

Nedílnou součástí plánu péče jsou tyto přílohy:

- Příloha č. 1: Mapa orientační m 1 : 50 000
- Příloha č. 2: Přehled parcelního vymezení PP Černýšovické jalovce (tabulka) – 1 str.
- Příloha č. 3: Mapa parcelního vymezení PP Černýšovické jalovce m 1 : 2880
- Příloha č. 4: Mapa zhodnocení současného stavu ZCHÚ podle jednotlivých částí m 1 : 2880
- Příloha č. 5: Výčet popis a odůvodnění plánovaných zásahů (tabulka) – 2 str.
- Příloha č. 6: Lesnická mapa obrysová se zákresem hranice ZCHÚ m 1 : 5000
- Příloha č. 7: Předpokládané náklady hrazené orgánem ochrany přírody nebo AOPK ČR,
Podle druhů prací (tabulka) – 1 str.
- Příloha č. 8: Harmonogram prací a kalkulace předpokládaných ročních nákladů pro roky:
(tabulka) – 1 str.
- Příloha č. 9: Protokoly o projednání plánu péče

Přehled parcelního vymezení PP Černýšovické jalovce

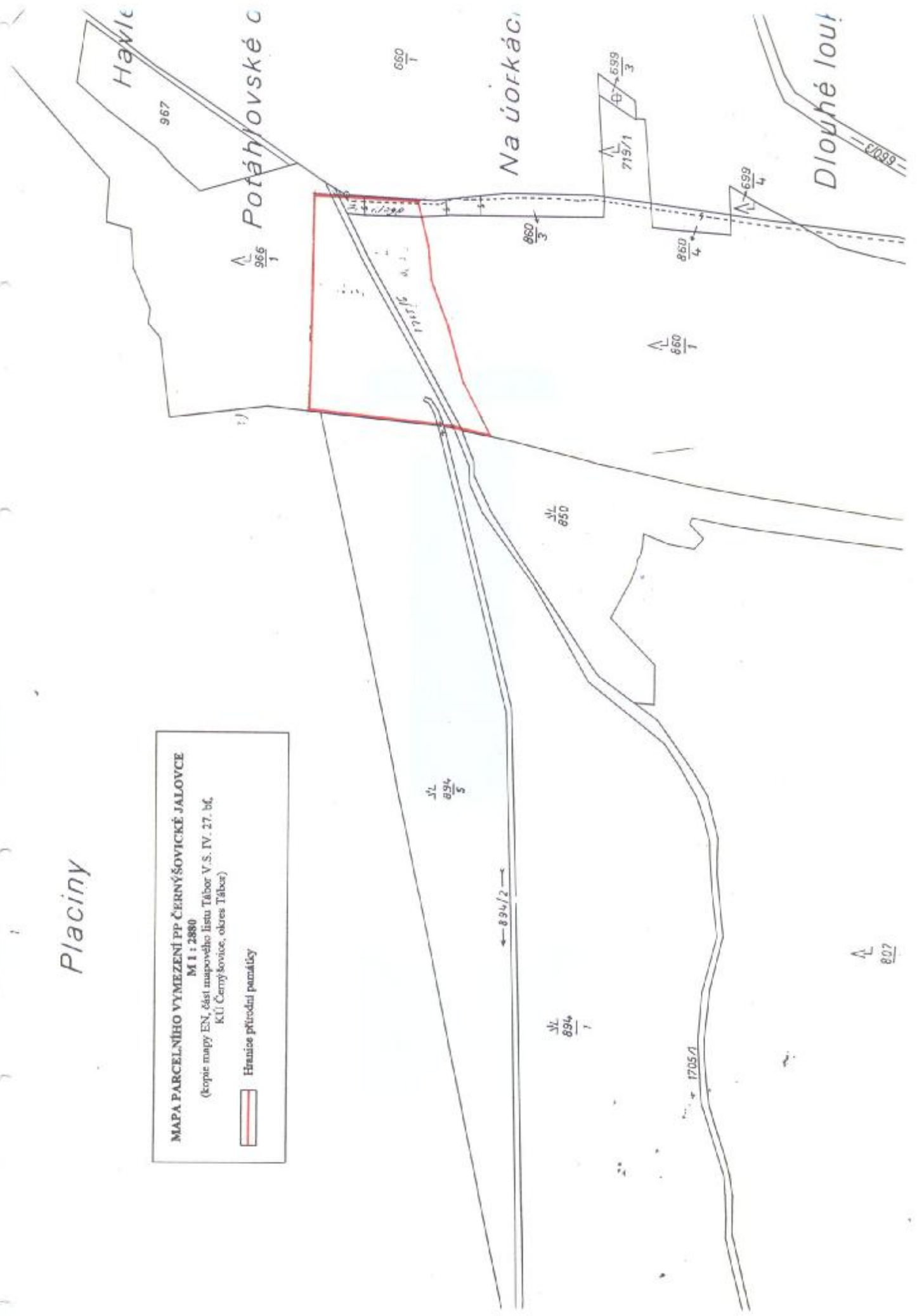
Parcela číslo dle KN	Parcela číslo dle PK	Druh pozemku	Výměra celková (m ²)	Výměra v ZCHÚ (m ²)	Vlastník/Nájemce	Číslo porostu (dle platného LHP)
Katastrální území: Černýšovice						
966/1	966,1	lesní pozemek	29683	7461	Obec Černýšovice	479C
1705/1		ostatní plocha	4679	710	Obec Černýšovice	479C
860/1		lesní pozemek	58986	3873	Obec Černýšovice	479C
860/3		orná půda	1949	530	Obec Černýšovice	
894/2	966,2	vodní plocha	3032	65	Lesy ČR, s.p. Hradec Králové	
Celkem				12639		

Pozn. Údaje převzaty z programu Registr nemovitostí (práce s daty katastru nemovitostí), zpracovaného pro AOPK ČR firmou Real Soft Brno, aktualizovaného k 31.3. 2000.

Placiny

MAPA PARCELNÍHO VYMEZENÍ PP ČERNÝŠOVICKÉ JALOVCE
M 1 : 2880
(kopie mapy EN, část mapového listu Tábor V.S. IV. 27. bč.
KÚ Černýšovice, okres Tábor)

 Hranice přirodní památky

Výčet, popis a odůvodnění zásahů mimo lesní porosty

Pracovní plocha číslo:	Díličí plocha číslo:	K.ú. Černýšovice, dotčené parcely (na lesní půdě i porostní skupiny a čísla bezlesí)	Výměra (odhad) v ha	Zásahy (druhy prací a stručný popis)	Stručné odůvodnění	Rok provedení	Počet opakování za rok, přibližné termíny (měsíce)	Poznámka (podmínky, provedení apod.)
1		1705/1č., 860/1č., 860/3č; por. skup. 479C54	0,14	Probírka, mírnější zásah, převážně v podúrovni, péče o vybrané kvalitní BO a SM, snaha o dosažení stability porostu..	Zlepšení kvality porostu, podpora stability.	Libovolně během decenia	1x (mimo vegetační období)	
2	a	894/2č., 1750/1č., 966/1č., 860/1č., 860/3č; por. skup. 479C54 bezlesí č. 186	0,21	Jednotlivým výběrem soustředěným na netvárné stromy (vícekmenné, dvojky apod..) uvolnit jalovce v podrostu. Odstranit max. 20-30% hmoty, silnější zásah je nežádoucí. Zajistit šetrné vyklizení vytěženého dřeva (koňský potah). Průběžně během decenia redukovat dřevnatou buřeň v podrostu (převážně bez černý).	Optimalizace světelných podmínek v podrostu. Redukce konkurující dřevnaté buřeň. Jde o to udržovat porost ve volném zápoji, celkové odlesnění je zcela nežádoucí.	Počátkem decenia	1x	
2	b	966/1č.; bezlesí č. 186	0,06	Stromy podrůstající jalovcem ve spodních partiích kmenů částečně vyvětřit (odstranit větve bránící růstu jalovců).	Optimalizace podmínek pro růst jalovce.	2002	1x libovolně během roku	
3		1705/1č., 860/3 č., 860/1 č., 966/1 č.; bezlesí č. 186, 187	0,74	Nejdříve je nutné vyřezat na ploše rozrůstající se keře trnky a náletové dřeviny, několik solitérních dubů letních je možné ponechat (v místech, kde nebrání v růstu jalovci). Následně by nejoптимальnější variantou managementu bylo	Redukce ruderální vegetace, odstranění konkurujících nárostů dřevin	2002 (vyřezání dřevin)	1x	

Výčet, popis a odůvodnění zásahů mimo lesní porosty

4	966/1 č. por. skup. 479C53 bezlesí č. 186	0,11	obnovení extenzivní pastvy (kozy, ovce, ca 3 - 5 ks). V případě, že se toto opatření nepodaří zajistit bude potřeba plochu pravidelně ručně kosit (s ohledem na možnost zmlazování jalovců). Pokosenou biomasu je nutné odvézt, eventuálně kompostovat při okraji ZCHÚ.	Redukce buřené, podpora cenné listnaté příměsy, podpora stíněných jalovců.	Počátkem decenia	Každoročně (kosení)	2x (V-VI, VIII)	
			Probírka. Podpořit vtroušený dub letní, vyřezat nárosty bezu v podrostu. V západní části s dosud přežívajícími jalovci snížit zapojení porostu ca na 60%.					

LESNICKÁ MAPA OBRYSOVÁ M 1 : 5000

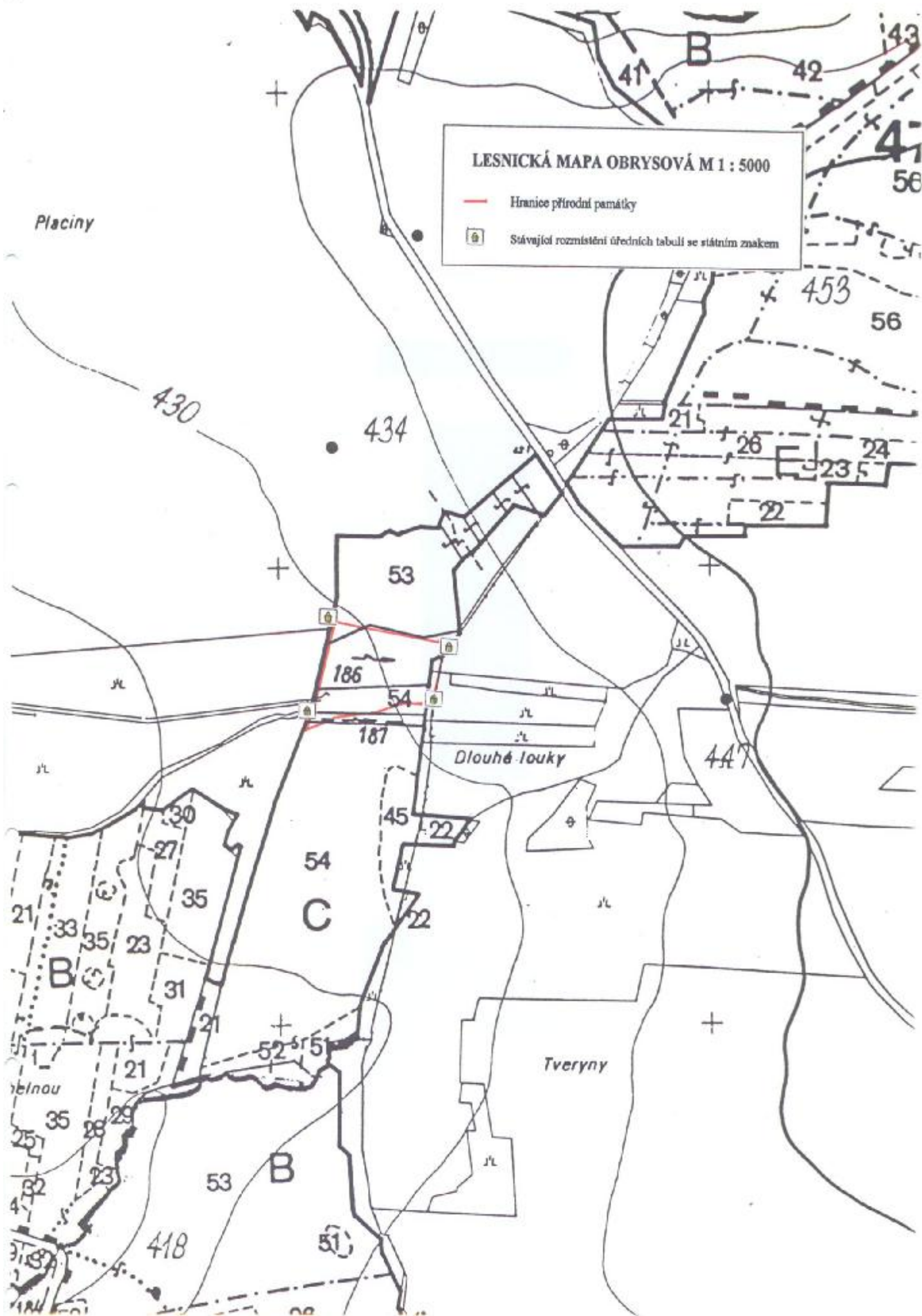
— Hranice přírodní památky

☐ Stávající rozmístění úředních tabulí se státním znakem

Placiny

Dlouhá louka

Tveryny

Tabulka k bodu 4.3

Příloha č.: 7

Předpokládané náklady hrazené orgánem ochrany přírody nebo AOPK ČR, podle druhů prací (zásahů)

Druh práce (zásahu) a odhad kvantity (např. plochy)	Sazba za jednotku v Kč	Jednotka	Náklady za rok v Kč	Počet opakování za rok / Počet roků opakování během období platnosti	Náklady za období platnosti plánu péče	Z toho neredukova - telné
Jednorázové a časově omezené zásahy						
Stabilizace obvodu hranice pruhovým značením na stromech (ca 300 m)	200	100 m	600	1/1	600	600
Stabilizace obvodu hranice kůly v místech bez stromové vegetace (2ks)	800	1ks	1600	1/1	1600	1600
Výřezání nežádoucích dřevin, jednorázový zásah na ploše č. 3 (ca 0,2 ha)	20000	1ha	4000	1/1	4000	4000
Redukce dřevnaté buřené v lesních porostech – opakovaný zásah (0,2 ha)	20000	1ha	4000	1/3	12000	8000
Opakované zásahy						
Pravidelné ruční kosení, s ohledem na zachování zmlazení jalovců (0,74 ha)*	7000	1 ha	10360	2/10	103600	103600
Celkem					121800	117800

* V případě zajištění extenzivní pastvy na ploše č. 3, budou náklady hrazené orgánem ochrany přírody činit ca 6000 Kč za rok, tedy 60000 Kč za decenium.

Tabulka k bodu 4.4**Příloha č.: 8**

Harmonogram prací a kalkulace předpokládaných ročních nákladů pro roky

Rok	Zásahy	Náklady za rok (v Kč)	Z toho neredukovatelné (v Kč)
2002	Stabilizace obvodu hranice pruhovým značením na stromech Stabilizace obvodu hranice kůly Vyřezání nežádoucích dřevin – plocha č. 3, redukce dřevnaté buřeně v lesních porostech Ruční kosení	600 1600 8000 10360	600 1600 8000 10360
2003	Ruční kosení	10360	10360
2004	Ruční kosení	10360	10360
2005	Ruční kosení Redukce dřevnaté buřeně v lesních porostech	10360 4000	10360 2000
2006	Ruční kosení	10360	10360
2007	Ruční kosení	10360	10360
2008	Ruční kosení	10360	10360
2009	Ruční kosení Redukce dřevnaté buřeně v lesních porostech	10360 4000	10360 2000
2010	Ruční kosení	10360	10360
2011	Ruční kosení	10360	10360
Celkem		121800	117800